
Katecheza Dobrego Pasterza

Barbara Surma

Katecheza Dobrego Pasterza jest cyklem katechez opracowanych dla dzieci w wieku od trzeciego do dwunastego roku życia. Powstała w Rzymie w latach 50-tych ubiegłego stulecia a obecnie znana jest na wszystkich kontynentach. Do Polski dotarła po 1989 r. wraz z otwarciem kilku placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych metodą M. Montessori.

W ostatnich latach wzbudza duże zainteresowanie wśród polskich rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w kraju i za granicą. Wrażliwi na potrzeby duchowe swoich dzieci i świadomi, że wychowanie instytucjonalne prowadzone w tym zakresie nie jest wystarczające, samodzielnie szukają metod i programów rozwijających i odpowiadających tym najmłodszym. Naprzeciw tym poszukiwaniom wychodzi **Katecheza Dobrego Pasterza**, którą można określić jako jedną z dróg dotarcia do Tajemnicy Boga i tajemnicy dziecka.

Podstawą wychowania religijnego w tej koncepcji jest przekonanie, że dziecko od najwcześniejszych chwil swojego życia posiada szczególną wrażliwość i zdolność do nawiązywania osobowej relacji z Bogiem. Sofia Cavalletti i Gianna Gobbi, autorki **Katechezy Dobrego Pasterza**, na podstawie wieloletniej pracy odkryły i potwierdziły fakt, iż właśnie najmłodsze dzieci żyją w „złotym okresie” swojej relacji z Bogiem, naznaczonej szczególną intensywnością, angażującą całkowicie dziecko w ramach radosnego i pokojowego doświadczenia.

Pomocą w tworzeniu podstaw metodycznych **Katechezy Dobrego Pasterza** była zmiana w podejściu do wychowania realizowana od roku 1907 w Rzymie przez Marię Montessori oraz osobiste doświadczenie w pracy tą metodą przez Giannę Gobbi. Otwartość na odmienne potrzeby religijne dziecka, a także posoborowa reforma liturgiczna doprowadziły do opracowania omawianego programu i metody wychowania religijnego.

Katecheza Dobrego Pasterza opiera się na trzech podstawowych zasadach wynikających z obserwacji dziecka, które zaproponowała Maria Montessori w swoim systemie wychowawczym. Są to:

1. Indywidualne podejście do dzieci, zwrócenie uwagi na ich potrzeby rozwojowe w sposób całościowy, uwzględniające również potrzeby duchowe, które wynikają z natury dziecka, respektowanie możliwości i ich zainteresowań.
 2. Zmiana w podejściu do roli nauczyciela-katechety-dorosłego w procesie edukacyjnym, z bezpośredniego oddziaływania na pośrednie, rozumiane jako towarzyszenie i podążanie za dzieckiem, które staje się „mistrzem” własnego rozwoju. W opinii M. Montessori wychowanie dziecka powinno opierać się na zasadzie „Słuchaj Boga i stań się podobny do Niego”, a nie na „słuchaj mnie i bądź podobny do mnie”. Dla katechetów pracujących metodą Katechezy Dobrego Pasterza ważne staje się zaproszenie Jezusa, by „stawać się jak dzieci”, co jest warunkiem wejścia do Królestwa Bożego (Mt 18, 39). Zatem dziecko staje się wzorem i nauczycielem. Jednak taka zmiana ról nie jest łatwa bowiem „dziecko-nauczyciel” nie wie, że nim jest, nie ma katedry, a jego nauka wymaga szczególnej uwagi i dłuższego czasu, by ją przyjąć.
 3. Pośrednia rola „przygotowanego środowiska-otoczenia”, w którym dziecko ma możliwość dokonywania samodzielnego wyboru własnej aktywności zgodnie z jego potrzebami rozwojowymi i obowiązującymi zasadami opracowanymi przez M. Montessori.
-

Katecheza Dobrego Pasterza odbywa się w miejscu nazwanym przez M. Montessori „atrium”, rozumianym jako przedsionek kościoła, w którym dziecku umożliwia się przygotowanie do uczestnictwa we mszy św., odkrywania tajemnic ukrytych w znakach liturgicznych oraz tekstach biblijnych. „Atrium” może być również rozumiane jako miejsce pośrednie między szkołą a kościołem. Nie jest to tylko salka katechetyczna, ale miejsce spotkania dziecka z Jezusem. Katecheta, przygotowując „atrium”, tworzy takie warunki, w których dziecko stopniowo może przechodzić od własnej aktywności zabawowej do medytacji i modlitwy. Jest to miejsce ciszy.

Dziecko doświadczając w **Katechezie Dobrego Pasterza**, że Bóg jest Miłością, który jako pierwszy wychodzi z inicjatywą i darem samego siebie w Eucharystii do człowieka, odkrywa swoje miejsce i swoją rolę w Bożym planie zbawienia. Dziecko odpowiada miłością i radością na Miłość Boga.

Wychowanie religijne metodą **Katechezy Dobrego Pasterza** prowadzone jest w kilku ośrodkach w Polsce, m. in. W Przedszkolu Integracyjnym Montessori w Krakowie na ul. Prochowej 12, w Przedszkolu im. Św. Franciszka z Asyżu w Łodzi.

